

Duurzaamheidsvisie 2009-2012

Voortgangsrapportage 02

April 2011

1. Inleiding

In ons collegeprogramma 2010-2014 staat dat wij er naar streven om de woon- en leefomgeving op een duurzaam veilige en leefbare wijze in te richten en te beheren. Duurzaamheid is dan ook het uitgangspunt in alle beleidsvelden. Dat komt in de eerste plaats tot uitdrukking in het beheer van de openbare ruimte en de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente. Echter ook bij ons beleid voor mobiliteit, wonen en ondernemen staat duurzaamheid voorop. In onze ogen betekent een duurzamer Krimpen dat wij verantwoord moeten:

- bezuinigen op energiegebruik van woningen, gebouwen en bedrijven;
- investeren in schone en leefbare wijken
- investeren in kwaliteit van water, groen en biodiversiteit
- investeren in duurzame energiebronnen als wind, zon en (verantwoorde) biomassa;
- investeren in samenwerking met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Hoe we dit willen bereiken is onder andere terug te vinden in de Duurzaamheidsvisie die op 25 september 2008 door de gemeenteraad is vastgesteld. Daarin staat dat we streven naar een duurzame ontwikkeling van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Uitgangspunten van de Duurzaamheidsvisie zijn:

1. Duurzaamheid is het uitgangspunt in alle beleidsvelden
2. Als gemeente zelf een voorbeeldfunctie vervullen
3. Vooral daar inzetten, waar de gemeente de meeste invloed heeft
4. Samenwerken met partners, binnen en buiten de gemeente
5. Gericht(er) inzetten op het instrument communicatie.

Voor de uitvoering van onze Duurzaamheidsvisie hebben we in 2008 een beroep gedaan op de decentrale uitkering Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLoK). In totaal gaat het om 25 activiteiten die wij zelf of in regionaal verband zullen uitvoeren (zie bijlage 1). In de regionale Klimaatagenda werken we samen met de andere gemeenten van de stadsregio Rotterdam aan een forse reductie van CO₂. Ondanks de economische crisis is besloten de doelstelling om in 2025 40% minder CO₂ uit te stoten dan in 1990 niet bij te stellen. Daarvoor bundelen we onze krachten en voeren we 14 samenwerkingsprojecten uit die energieverspilling tegengaan en duurzame energiebronnen benutten (zie bijlage 2).

Op 11 februari 2010 heeft u de eerste voortgangsrapportage van de duurzaamheidsvisie besproken. Mede door de aanstelling van een beleidsadviseur Economie en Duurzaamheid is er een vervolg gegeven aan verdere uitvoering van de duurzaamheidsvisie. In deze voortgangsrapportage beschrijven wij wat er zoal ingang gezet is in het afgelopen jaar.

Op uw verzoek hebben wij ervoor gekozen om bij de opzet van deze voortgangsrapportage meer aan te sluiten bij de opzet van de duurzaamheidsvisie. De duurzaamheidsvisie bestaat uit een strategie, vertaald in doelen en activiteiten per thema en doelgroep. De indeling van deze voortgangsrapportage komt overeen met de thema's en doelgroepen uit hoofdstuk 6 van de duurzaamheidsvisie en geeft de stand van zaken van de genoemde activiteiten weer. Omdat de duurzaamheidsvisie niet alle activiteiten bevat die wij ontplooiën zijn er extra activiteiten toegevoegd. Deze komen voort uit de regionale Klimaatagenda en de activiteiten waar we SLoK subsidie voor krijgen.

2. Energie

Wij zijn ambitieus wat betreft het energiebeleid. In de duurzaamheidsvisie worden energiebeleid en duurzaam bouwen gezien als de belangrijkste duurzaamheidsthema's voor de periode tot 2012. Dat is ook terug te zien in de projecten die in gang gezet zijn. De volgende activiteiten staan in de duurzaamheidsvisie geformuleerd.

Energie (6.2.4)

1. Aanstellen gemeentelijke energie coördinator
2. Verdelen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
3. Bewaken voortgang en rapporteren aan college B&W en VROM
4. Bekendmaken behaalde resultaten
5. Leren werken met duurzaam bouwen-methodiek GPR gebouw
6. Energieloket stadsregio Rotterdam (Klimaatagenda)
7. Creëren ruimte voor windmolens (Klimaatagenda)

Veel duurzaamheidsmaatregelen hebben een link met energie. Daarom zullen bij de andere thema's in deze voortgangsrapportage nog meer energie gerelateerde activiteiten aan de orde komen. De invulling van activiteit 2&3 zijn in de eerste voortgangsrapportage uitgebreid toegelicht. Overige activiteiten zullen hieronder worden toegelicht.

Aanstellen gemeentelijke energie coördinator

In maart hebben wij een beleidsadviseur Economie en Duurzaamheid aangesteld die onder andere verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Duurzaamheidsvisie. De gemeentelijk energiecoördinator is ondergebracht bij het vastgoedbeheer van de afdeling I&F, maar wegens onderbezetting bij vastgoedbeheer kunnen alleen de meest noodzakelijke activiteiten opgepakt worden.

Bekendmaken behaalde resultaten

Resultaten worden als nieuwsbericht op de gemeentelijke website geplaatst. Ook wordt informatie verspreid via de Klinker. Zie voor meer informatie over de uitvoering van deze actie bij het thema communicatie.

Leren werken met duurzaam bouwen-methodiek GPR gebouw

Duurzaam bouwen ambities moeten uiteindelijk door (ver)bouwers worden gerealiseerd maar de gemeente werkt nauw samen met QuaWonen en projectontwikkelaars om duurzaam bouwen vanaf het begin mee te nemen in het proces. Als we van projectontwikkelaars verwachten dat zij werken met de GPR gebouw methodiek moeten we als gemeente ook weten wat die methode inhoudt. In het najaar 2010 is er een eerste start gemaakt met kennisvorming over wat duurzaam bouwen inhoudt en specifiek wat de GPR methodiek is. Ook zijn de ervaringen uitgewisseld die wij bij het woningbouwproject Symphonia hebben opgedaan (het eerste project in onze gemeente waar de GPR methode is toegepast). In 2011 wordt hier een vervolg aan gegeven wat belangrijk is omdat bij de GPR methode naar meer thema's dan alleen energie wordt gekeken.

Energieloket stadsregio Rotterdam (Klimaatagenda)

Met het samenwerkingsproject Energieloket worden bewoners in Krimpen aan den IJssel gestimuleerd hun gedrag te veranderen. Daarnaast worden er middelen aangereikt waarmee het makkelijker wordt concrete maatregelen voor energiebesparing te nemen. Om dit te bereiken is in de eerste helft van 2010 in samenwerking met 'Meer met Minder' (landelijk programma voor energiebesparing in de bestaande bouw) een digitaal Energieloket ontwikkeld (www.energieloket.nl). Op deze site staat algemene informatie over energiebesparing en subsidiemogelijkheden. Ook heeft Krimpen aan den IJssel, net als de andere regiogemeenten, een eigen pagina op het energieloket waar specifieke informatie van onze gemeente op gezet kan worden.

Creëren ruimte voor windmolens (Klimaatagenda)

Het doel van het stadsregionale project Creëren ruimte voor windmolens is het aandeel duurzame energie dat binnen gemeentegrenzen wordt opgewekt of geleverd door toepassing van windenergie te vergroten. Hiermee levert de stadsregio tevens een bijdrage aan de ambitie uit de nota Wervelender van de provincie Zuid-Holland. Uit de eerste inventarisatieronde is naar voren gekomen dat er in Krimpen aan den IJssel geen geschikte locatie is voor windmolens.

3. Groen en Water

Krimpen aan den IJssel is een groene gemeente die werkt aan een heldere groenstructuur. De uitvoering van het Stedelijk Waterplan 2005-2015 is nog in volle gang. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Begin 2010 is er een nieuw Groenstructuurplan vastgesteld op basis waarvan we verder kunnen investeren in groen en biodiversiteit.

Stedelijk Waterplan (6.3.4)

Saneren risicovolle overstorten
Baggeren/verdiepen watergangen
Aanleg natuurvriendelijke oevers
Opwaarderen duikers ten behoeve van functioneren watersystemen
Structureel aanleggen extra waterbergingen bij ruimtelijk projecten

Overige acties (6.3.4)

Afkoppelen van verhard oppervlak
Zwanewater blijvend laten voldoen aan Europese zwemwaterrichtlijnen

Groenbeheerplan (6.3.4)

Beheer en onderhoud groen
Versterken en in stand houden groenstructuren
Uitvoeren frequentie Visual Tree Assessments
Vaststellen bestrijdingsmethode van ziekten en plagen
Continueren onkruidbestrijding volgens DOB-methode en gebruik van het biologische afbreekbare middel 'Economic'
Gebruiken duurzaam materiaal bij aanleg en onderhoud
Voorlichting over milieuvriendelijke onkruidbestrijding naar inwoners

Saneren risicovolle overstorten

Alleen de overstort bij het DCV complex staat nog als risico benoemd. Deze zal worden gesaneerd in combinatie met de herontwikkeling van dit gebied.

Baggeren/verdiepen watergangen

In 2010 zijn er geen watergangen verdiept en/of gebaggerd.

Aanleg natuurvriendelijke oevers

Bij het graven van extra water zijn de oevers veelal ingericht als natuurvriendelijke oevers.

Opwaarderen duikers ten behoeve van functioneren watersystemen

Deze worden aangepakt in combinatie met herbestratingsprojecten.

Structureel aanleggen extra waterbergingen bij ruimtelijk projecten

Dit is een onderdeel van de herijking van het Stedelijk waterplan. Praktisch wordt hier ook een invulling aan gegeven bij de diverse herbestratings- en nieuwbouwprojecten.

Afkoppelen van verhard oppervlak

Afkoppelen is een doorgaande activiteit, ondanks het feit dat er aan de basisinspanning voor verbetering van het rioolstelsel wordt voldaan. Jaarlijks is hiervoor een bedrag geraamd.

Zwanewater blijvend laten voldoen aan Europese zwemwaterrichtlijnen

Het zwemwater stond ook in 2010 op de lijst zwemwaterlocaties.

Beheer en onderhoud groen

Groenonderhoud maar ook vervangen etc. zijn overeenkomstig de beleidsplannen uitgevoerd. Een gedeelte van het groen is, zoals beschreven in het kwaliteitsplan buitenruimte, op beeldkwaliteit onderhouden (niveau basis en hoog). Met name bij vervangingen in verband met herstraatprojecten of nieuwe werken, is nadrukkelijk rekening gehouden met de sierwaarde en variatie (belevingswaarde).

Versterken en in stand houden groenstructuren

Op enkele plaatsen zijn de groenstructuren versterkt bijvoorbeeld aan het einde van de Nieuwe Tiendweg waar een aantal platanen geplant zijn.

Uitvoeren frequentie Visual Tree Assessments(VTA)

De VTA-inspecties en het benodigde nader onderzoek zijn uitgevoerd.

Vaststellen bestrijdingsmethode van ziekten en plagen

Eventuele ziekten en plagen worden geconstateerd tijdens werkzaamheden en vervolgens indien nodig / wenselijk volgens wettelijk toegestane methodes bestreden.

Continueren onkruidbestrijding volgens DOB-methode en gebruik van het biologische afbreekbare middel 'Economic'

De onkruidbestrijding op verharding is volgens de DOB-methode uitgevoerd (zonder toevoeging Economic). Dit jaar voor het eerst op basis van beeldkwaliteit (in plaats van frequentie) zoals beschreven staat in het Integraal Kwaliteitsplan Buitenruimte.

Gebruiken duurzaam materiaal bij aanleg en onderhoud

Ook voor de keuze van materiaal speelt duurzaamheid een rol. Om de meest duurzame keuze te kunnen maken is echter veel kennis nodig die soms niet altijd aanwezig is. We zullen in 2011 en 2012 proberen onze kennis over duurzaam materiaal verbreden.

Voorlichting over milieuvriendelijke onkruidbestrijding naar inwoners

Deze activiteit is nog niet uitgevoerd.

4. Verkeer en Vervoer

Samen met de Stadsregio streeft de gemeente stapsgewijs naar meer duurzaam verkeer en vervoer. Ook wil de gemeente als organisatie het goede voorbeeld geven door het voeren van een duurzaam intern verkeers- en vervoersbeleid. Om dit alles te bereiken zijn de volgende acties opgenomen in de duurzaamheidsvisie.

Verkeer en vervoer (6.4.4)

1. Stimuleren langzaam verkeer en openbaar vervoer
2. Regeling voor woon-werkverkeer van gemeenteambtenaren bezien
3. Aanbieden cursus 'Het nieuwe rijden' voor gemeenteambtenaren
4. Meewerken aan de plannen van de Stadsregio om het busvervoer tussen de Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel en Capelsebrug en/of Kralingse Zoom te verbeteren (uit Regionaal Verkeer en Vervoersplan)
5. Het knelpunt Algerabrug aanpakken (in samenwerking met betrokkenen (Stadsregio, gemeente Capelle)
6. Creëren verkeersveilige verblijfsgebieden onder andere door bundeling van autoverkeer waar mogelijk
7. In samenwerking met Stadsregio, ondernemersvereniging en openbaarvervoerbedrijven komen tot een intensiever netwerk van openbaar vervoer over water, inclusief voor- en natransport
8. Verkennen en indien haalbaar opzetten OV-fiets systeem bij metrostation Capelse brug (i.s.m. gemeente Capelle aan den IJssel)
9. Onderzoek naar haalbaarheid van stedelijk distributie centrum
10. Optimalisatie fietsrouting (plan, kaart, voorlichting) binnen de gemeente en de directe omgeving
11. Zorg dragen voor gescheiden verkeersstromen voor auto's en fietsen bij nieuwbouw scholen.
12. Zorgen voor integrale verkeersreductie; verkeersveiligheid in combinatie met duurzaamheid (vervoerskeuzes)

Stimuleren langzaam verkeer en openbaar vervoer

Hier hebben we in 2010 op verschillende manier aan gewerkt. Aan het Fietsstructuurplan is in 2010 verder uitvoering gegeven, onder andere door de aanleg van fietsstroken langs de Noorderstraat en de Middenwetering.

Om het overstappen tussen de bus en de waterbus te vergemakkelijken is bij de herprofilering van de Industrieweg de bushalter dicht bij de steiger gesitueerd. Ook is het fietsverkeer van en naar de Stormpolder vergemakkelijkt door de aanleg van vrij liggende fietspaden waardoor fietsers meer ruimte hebben gekregen. Die fietsstroken zijn overigens aangelegd met een subsidie van de Stadsregio. Eind oktober 2010 hebben we aan dS+V van de gemeente Rotterdam opdracht verleend tot het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar een Park&Ride locatie. De resultaten van dit onderzoek komen naar verwachting in het eerste kwartaal van 2011 beschikbaar.

Regeling voor woon-werkverkeer van gemeenteambtenaren bezien

In het gemeentelijk Fietsplan is opgenomen dat medewerkers fiscaal voordelig een fiets kunnen aanschaffen voor woon-werkverkeer. De regeling voor woon-werkverkeer moet echter nog bezien worden. Dat staat gepland voor 2011/2012.

Aanbieden cursus 'Het nieuwe rijden' voor gemeenteambtenaren

De chauffeurs van het eigen wagenpark hebben de cursus 'het nieuwe rijden' gevolgd.

Meewerken aan de plannen van de Stadsregio om het busvervoer tussen de Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel en Capelsebrug en/of Kralingse Zoom te verbeteren (uit Regionaal Verkeer en Vervoersplan)

Deze activiteit is al in 2009 uitgevoerd. In 2011 zal het RVVP geactualiseerd worden, mede vanwege de bezuinigingen die gerealiseerd moeten worden.

Het knelpunt Algerabrug aanpakken

In 2010 zijn een aantal maatregelen genomen om de doorstroming tijdens de avondspits verder te verbeteren. De aansluiting van de Nijverheidsstraat op de Algeraweg in Capelle aan den IJssel is per 1 oktober 2010 definitief afgesloten van maandag tot en met vrijdag van 14.00 uur tot 18.30 uur. Ver-

der is eind 2010 de afspraak gemaakt dat met ingang van 1 februari 2011 de Algerabrug tijdens de avondspits langer gesloten blijft (tijdstip is verschoven van 18.30 uur naar 19.00 uur).

Creëren verkeersveilige verblijfsgebieden onder andere door bundeling van autoverkeer waar mogelijk

Deze activiteit is nog niet in gang gezet.

Openbaarvervoer over water

De stadsregio Rotterdam heeft dit voorjaar de realisatie van het project Stadsferry voorlopig 'on hold' gezet vanwege de onzekerheden omtrent de financiële aspecten. Het DB van de Stadsregio neemt naar verwachting op 18 mei 2011 een besluit over het al dan niet doorgaan van dit project.

Verkennen en indien haalbaar opzetten OV-fiets systeem bij metrostation Capelse brug (i.s.m. gemeente Capelle aan den IJssel)

Deze activiteit is nog niet in gang gezet.

Onderzoek naar haalbaarheid van stedelijk distributie centrum

In 2010 is een start gemaakt met het regionaal onderzoek naar goederenvervoer. Naar verwachting wordt er in 2011 een intentieovereenkomst gesloten inzake duurzaam goederenvervoer.

Optimalisering fietsrouting

De fiets-/voetgangersinfrastructuur langs de provinciale weg N210 is, onder toevoeging van een voet-/fietsstunnel nabij de kruising met de Krimpenerbosweg, verder verbeterd.

Zorg dragen voor gescheiden verkeersstromen voor auto's en fietsen bij nieuwbouw scholen.

Bij de nieuwbouw van het Kompas is een aparte fiets-voetbrug gebouwd om de verkeersstromen voor auto's en fietsen te scheiden.

Zorgen voor integrale verkeersreductie; verkeersveiligheid in combinatie met duurzaamheid (vervoerskeuzes)

Deze activiteit wordt niet afzonderlijk ingang gezet, maar wordt uitgevoerd onder de vlag van de andere activiteiten van het thema verkeer en vervoer.

5. Luchtkwaliteit

In het luchtkwaliteitsplan van de gemeente zijn maatregelen opgenomen om de luchtkwaliteit te verbeteren. De volgende activiteiten zijn opgenomen in de Duurzaamheidsvisie.

Luchtkwaliteit (6.5.4)

1. Uitvoeren luchtkwaliteitsplan
2. Opzetten informatiesysteem waarbij de luchtkwaliteit via internet kan worden geraadpleegd (in regionaal verband)
3. Uitvoeren (werkprotocol) inbreng luchtkwaliteit in de ruimtelijke planvorming

Uitvoeren luchtkwaliteitsplan

In het luchtkwaliteitsplan zijn maatregelen opgenomen die bij de andere thema's uit deze voortgangsrapportage zijn toegelicht. Bijvoorbeeld investeren in een schoner eigen wagen park en het bevorderen van fietsgebruik.

Opzetten informatiesysteem luchtkwaliteit

Het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is een samenwerkingsprogramma van de Rijksoverheid en lokale overheden om ten behoeve van de volksgezondheid de luchtkwaliteit te verbeteren. Er moeten maatregelen genomen worden zodat overal in Nederland tijdig wordt voldaan aan de Europese grenswaarden. Vanaf 2010 vindt jaarlijks een monitoring plaats van het NSL. Ten behoeve van deze monitoring worden berekeningen uitgevoerd met de Monitoringstool, een tool die momenteel nog gevuld wordt met de juiste gegevens. De tool wordt voor iedereen toegankelijk. Ook de gegevens van Krimpen zijn in de tool gezet en worden begin 2011 op juistheid gecontroleerd. Verder beheert de DCMR een uitgebreid meetnet voor het meten van luchtkwaliteit in onze regio. De meetpunten zijn een aanvulling op de het landelijke meetnet en geven een indruk van de luchtkwaliteit en van de invloed van de industrie. De volgende stoffen worden gemeten: zwaveldioxide, stikstofdioxide, ozon, fijne stof benzeen en toluen. Per meetlocatie kunnen de gemeten concentraties online bekeken worden.

Uitvoeren inbreng luchtkwaliteit in ruimtelijke planvorming

In ruimtelijke planvorming houden we rekening met de invloed die de plannen hebben op de luchtkwaliteit bijvoorbeeld bij het opstellen van bestemmingsplannen. Dit wordt gedaan door een beroep te doen op de deskundigheid van de DCMR. Zij verkennen wat de mogelijke effecten en haalbaarheid zijn van voorgenomen plannen en maatregelen voor de luchtkwaliteit en brengen deze in kaart. Een goede afstemming tussen de beleidsvelden milieu, ruimtelijke ordening en gezondheid is essentieel om noodzakelijke ontwikkelingen mogelijk te maken.

6. Geluid

Geluid is een belangrijk thema, zeker in verstedelijkt gebied waar de leefkwaliteit onder druk staat. Wij willen geluidshinder verder reduceren. Daarom houdt de DCMR voor ons toezicht op inrichtingen die geluidsoverlast veroorzaken. Er worden geluidsmetingen verricht, handhavend opgetreden en indien nodig aanvullende voorschriften gesteld. In de Duurzaamheidsvisie zijn de volgende activiteiten opgenomen.

Geluid (6.6.4)

1. Jaarlijks evalueren geluidbeleid en opstellen nieuw Werkplan met DCMR
2. Uitvoeren inbreng geluid in de ruimtelijke planvorming
3. Uitwerken toetsingskader voor gebiedsgericht geluidbeleid
4. Opzetten informatiesysteem waarbij geluidbelastingkaart en geluidbeleid via internet kan worden geraadpleegd (in regionaal verband)

Jaarlijks evalueren geluidbeleid en opstellen nieuw Werkplan met DCMR

Elk jaar stelt de DCMR in onze opdracht een nieuw Werkplan op. Geluid is één van de milieudoelen en heeft daarom een vaste plaats in ons werkplan. De milieudoelen jaarrapportage 2010 was helaas nog niet beschikbaar.

Uitvoeren inbreng geluid in de ruimtelijke planvorming & Opzetten informatiesysteem

In ruimtelijke planvorming houden we rekening met de invloed van geluidbelasting bijvoorbeeld bij het opstellen van bestemmingsplannen. Van belang is tijdig te onderkennen of een bouwaanvraag of een te ontwikkelen locatie in een geluidbelast gebied ligt. Wanneer bij aanvang van planontwikkeling rekening wordt gehouden met geluidbelasting, kan de planbeoordeling en de (eventuele) hogere waardeprocedure vlot verlopen. Om gebruikers vertrouwd te maken met de wet- en regelgeving en betrokken partijen overzichtelijk stap voor stap het proces te laten doorlopen heeft de DCMR eind 2010 een handreiking 'Bouwen op geluidbelaste locaties' ontwikkeld. Deze handreiking is voor plantoetsers en milieu ambtenaren, ontwerpers, projectontwikkelaars, stedenbouwkundigen, verkeerskundigen etc. Wij zullen in onze contacten met de doelgroep deze handreiking promoten. De stroomdiagrammen zullen naar verwachting vanaf de zomer 2011 online te raadplegen zijn.

Uitwerken toetsingskader voor gebiedsgericht geluidbeleid

Ter voorbereiding op een nieuw bestemmingsplan voor de Stormpolder heeft DCMR de opdracht gekregen een geluidruimteverdeelpuntenplan op te stellen. Het plan is nodig voor de revitalisering van de Stormpolder en op termijn ook voor het mogelijk maken van de ontwikkeling van het EMK terrein. Met een geluidruimteverdeelpuntenplan kan de gemeente het geluid van bedrijven die zijn gevestigd en die zich in de toekomst zullen gaan vestigen op het industrieterrein Stormpolder, op een juiste wijze in kaart kan brengen en prognosticeren. Daarmee kan de gemeente voor zowel de huidige bedrijfsactiviteiten, toekomstige activiteiten als voor de bewoners een goede akoestische leefkwaliteit blijvend waarborgen. In 2010 is een eerste aanzet gedaan. De bedrijven zullen in 2011 benaderd worden. Waar mogelijk proberen we dit in samenwerking met Parkmanagement te doen.

7. Bodem

Door de aanwezige industrie en daarmee gepaarde bodemvervuiling is het thema milieu in Krimpen aan den IJssel van oudsher aan bodem gerelateerd. DCMR voert veel bodemtaken voor onze gemeente uit zoals het beoordelen van bodemonderzoeken, toetsen van saneringen en het beheren van bodeminformatie. De volgende activiteiten zijn opgenomen in de Duurzaamheidsvisie.

Bodem (6.7.4)

1. Jaarlijks evalueren bodembeleid en opstellen nieuw Werkplan met DCMR
2. Actief (regionaal) communiceren over Besluit Bodemkwaliteit richting bedrijven en burgers
3. Opzetten informatiesysteem waarbij bodemkwaliteitsinformatie via internet kan worden geraadpleegd.
4. Werken aan maatwerkoplossingen bodemkwaliteit in planvorming Stormpolder
5. Opstellen van een bodemfunctiekaart en vrijstellingenkaart

Jaarlijks evalueren bodembeleid en opstellen nieuw Werkplan met DCMR

Elk jaar wordt er samen met de DCMR een nieuwe Werkplan opgesteld. Bodem is in 2010 voor het eerst als milieudoel benoemd. De milieudoelen jaarrapportage 2010 was helaas nog niet beschikbaar.

Actief (regionaal) communiceren over Besluit Bodemkwaliteit richting bedrijven en burgers

Indien van toepassing geven wij burgers benodigde informatie. DCMR communiceert voor ons richting bedrijven.

Opzetten informatiesysteem waarbij bodemkwaliteitsinformatie via internet kan worden geraadpleegd.

Als burgers of bedrijven bodeminformatie nodig hebben kunnen we daar soms in voorzien. Meestal verwijzen wij door naar de DCMR aangezien zij onze bodeminformatie beheren. Verwacht wordt dat eind 2011 een systeem wordt gelanceerd waar men online deze gegevens kan raadplegen.

Werken aan maatwerkoplossingen bodemkwaliteit in planvorming Stormpolder

De planvorming Stormpolder is in de tweede helft van 2010 gestart en zal in 2011 verder worden uitgewerkt. Bodemkwaliteit komt pas later in de planvorming aan de orde.

Opstellen van een bodemfunctiekaart en vrijstellingenkaart

In 2010 heeft onze (gesubsidieerde) ILB adviseur in samenspraak met DCMR conform het Besluit Bodemkwaliteit een nieuwe bodemfunctiekaart opgesteld voor Krimpen aan den IJssel. Voorjaar 2011 zal de definitieve versie van de nieuwe bodemfunctiekaart worden vastgesteld. Verder zijn er samen met DCMR, gemeente Capelle aan den IJssel en onze ILB adviseur gesprekken geweest over het nut en noodzaak van het opstellen van een bodemkwaliteitskaart. Afgesproken is om in de eerste helft van 2011 te kijken of het gegeven de financiële consequenties aantrekkelijk genoeg is om ook een bodemkwaliteitskaart en een bodembeheernota op te stellen.

8. Afval

We streven er als gemeente naar om afval zo goed en zoveel mogelijk te scheiden, zodat er weer nieuwe grondstoffen ontstaan. Dit is beter voor het milieu en kostenbesparend. Zo wordt plastic verpakkingsafval gescheiden ingezameld. Ook hebben de inwoners een afvalwijzer ontvangen om de mensen er bewust van te maken dat het scheiden van afval zinvol is. De volgende activiteiten zijn opgenomen in de Duurzaamheidsvisie.

Afval (6.8.4)

1. Evaluatie van de resultaten van de genomen maatregelen in 2006
2. Communicatie en voorlichting om de houding van burgers ten opzichte van afvalscheiding en zwerfafval te verbeteren
3. Verkenning naar de wijze waarop invulling gegeven zal worden aan gescheiden inzameling van kunststof
4. Onderzoek naar mogelijkheden ondergrondse afvalinzameling
5. Samen met DCMR extra inzetten op afvalpreventie bij bedrijven

Evaluatie van de resultaten van de genomen maatregelen in 2006

Na afschaffing van de GFT inzameling is overgegaan op intensivering van tuinafval inzameling. Dit loopt goed, elk jaar zien we een hogere opbrengst.

De glas-, papier en textielinzameling is ondergronds gegaan en er zijn ook nog enkele aanbiedplaatsen bij gekomen. Hierdoor is er ook een hogere opbrengst.

Verder is er nog een afvalkalender ingevoerd.

Communicatie en voorlichting om de houding van burgers ten opzichte van afvalscheiding en zwerfafval te verbeteren

In het voorjaar van 2011 komt er een sorteeraanlyse van het afval. Ook wordt er gekeken of de gemeente mee kan doen aan een benchmark afvalscheiding. Op deze manier wordt geprobeerd meer inzicht te krijgen in de mate van preventie en hergebruik.

Verkenning naar de wijze waarop invulling gegeven zal worden aan gescheiden inzameling van kunststof

Alle inwoners zijn in de gelegenheid om via doorzichtig plastic zakken iedere vier weken hun plastic afval gescheiden aan te bieden. Samen met NV MAK wordt in 2011 een evaluatierapport opgesteld om te kijken of bijstelling nodig is.

Onderzoek naar mogelijkheden ondergrondse afvalinzameling

Anderhalf jaar geleden is besloten om bij renovatie en/of ophoogprojecten, daar waar dit mogelijk is, ondergrondse afvalinzameling toe te passen. Bij de Bloemenbuurt is daar al mee gestart.

Samen met DCMR extra inzetten op afvalpreventie bij bedrijven

Afval is ook één van de milieudoelen van de DCMR en daarmee onderdeel van ons werkplan. Er wordt gekeken naar een drietal invalshoeken: preventie, hergebruik en een milieuhygiënisch verantwoord verwerking van het ontstane afval. Deze afval invalshoeken worden meegenomen in de bedrijfsbezoeken. Ook de milieubarometer die wij gratis aanbieden aan bedrijven geeft inzicht in de afvalstromen van bedrijven.

9. Externe Veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water, spoor en door buisleidingen. Voor dit specialistische onderwerp maken wij gebruik van de kennis bij de Veiligheidsregio en de DCMR. Onze wettelijke taken voeren wij in nauwe samenwerking met deze instanties uit. De volgende activiteiten zijn opgenomen in de Duurzaamheidsvisie.

Externe Veiligheid (6.9.4)

1. Communicatie over externe veiligheid naar burgers, bedrijven en veiligheidsstaf
2. Toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen aan de risicokaarten en opstellen verantwoording groepsrisico in invloedsgebieden externe veiligheid
3. Toetsing van bestemmingsplannen op basis van de signaleringskaart op latente saneringssituaties.

Communicatie over externe veiligheid naar burgers, bedrijven en veiligheidsstaf

Met diverse middelen zoals website, gemeentepagina, de Klinker en de risicokaart, hebben we in 2010 risico's en handelingsperspectieven bij onze inwoners onder de aandacht gebracht. Externe veiligheid is één van de milieudoelen en heeft daarom een vaste plek in het Werkplan van de DCMR. Bij dit milieudoel richt DCMR zich vooral op het beperken van risico's.

Een voorbeeld hiervan is het LPG tankstation in de Stormpolder. DCMR heeft dit bedrijf aangeduid als mogelijk saneringsplichtig bedrijf in het kader van het Besluit Externe Veiligheid (Bevi). De DCMR heeft namens de gemeente overleg gehad met het bedrijf. Er is afgesproken de saneringssituatie op te lossen door de maximale jaarlijkse doorzet van LPG te verkleinen tot 500 m³/jaar. Inmiddels heeft het bedrijf al verzocht de vergunning te herzien. De beschikking zal begin 2011 ter inzage liggen.

Toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen aan de risicokaarten en opstellen verantwoording groepsrisico in invloedsgebieden externe veiligheid

Indien van toepassing toetst DCMR onze ruimtelijke plannen en zorgt ze voor de verantwoording van het groepsrisico. In 2010 is dat bijvoorbeeld gebeurd voor de paragraaf 'Externe Veiligheid' van het nieuwe bestemmingsplan wat voor Langeland is opgesteld.

Toetsing van bestemmingsplannen op basis van de signaleringskaart op latente saneringssituaties.

Bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen wordt aan de DCMR gevraagd om vanuit hun expertise input te leveren, onder ander op het gebied van externe veiligheid.

10. Duurzaam bouwen

Duurzaam bouwen wordt gezien als één van de belangrijkste duurzaamheidsthema's voor de periode tot 2012. Wij willen energiezuinig (ver)bouwen in woningen en utiliteitsgebouwen stimuleren. De volgende activiteiten zijn opgenomen in de Duurzaamheidsvisie

Duurzaam Bouwen (6.10.4)

1. Maken energieprestatie-afspraken met woningcorporaties
2. Opstellen praktische richtlijn voor woningbouw
3. Opstellen praktische richtlijn voor utiliteitsgebouwen
4. Opstellen energievisies bij grotere woningbouwprojecten
5. Opstellen energievisies bij grotere utiliteitsprojecten (bijvoorbeeld Stormpolder)
6. Onderzoek haalbaarheid gemeentelijke subsidieregeling voor na-isolatie
7. Energieprestatie-eisen handhaven bij nieuwbouw (SLoK / Klimaatagenda)
8. Energieprestatie als criterium bij gronduitgifte nieuwe bedrijven (SLoK / klimaatagenda)

Maken energieprestatie-afspraken met woningcorporaties

Gebouwen zijn één van de grootste veroorzakers van CO₂. Met name in de bestaande bouw is nog veel energie te besparen onder ander door hierover afspraken te maken met woningcorporaties. Begin 2010 zijn prestatieafspraken gemaakt tussen QuaWonen en de gemeente, waar ook afspraken op het gebied van duurzaamheid deel van uitmaken. In deze afspraken zijn de beleidsvoornemens uit het Energiebeleidsplan 2009-2019 van QuaWonen overgenomen. Die zijn als volgt geformuleerd:

1. Bestaande voorraad verbeteren van gemiddeld energielabel E naar C.
2. Pilots energiezuinige nieuwbouwwoningen.
3. Actief stimuleren van bewoners tot energiezuinig gedrag.
4. Energiezuinig werken.
5. QuaWonen en bewoners werken samen.

In het kader van het 'Convenant Energiebesparing Corporatiesector' van oktober 2008 heeft QuaWonen afgesproken dat zij 20% gaat besparen op het gasverbruik van de bestaande voorraad. De maatregelen die QuaWonen neemt leveren maar liefst een besparing van 32% op en een jaarlijkse CO₂-reductie van ongeveer 7.000 ton. Hierbij voldoet QuaWonen ruimschoots aan de landelijke doelstelling.

Het gemiddelde energielabel van de voorraad van QuaWonen was in 2009 E. In Krimpen aan den IJssel gaat QuaWonen in 10 jaar tijd bij zo'n 3.200 woningen energiebesparende maatregelen nemen. Daarvan gaat ruim tweederde naar een groen label (dit is gemiddeld label C). In de periode 2010-2013 verbetert QuaWonen jaarlijks zo'n 200 woningen naar een groen label. QuaWonen heeft ervoor gekozen om uitsluitend de schil van woningen te isoleren en voorlopig geen doelen na te streven op het gebied van het opwekken van duurzame energie. Dit omdat de grootste milieuwinst met isolatie van dak, vloer, gevel en het plaatsen van HR-glas wordt bereikt. QuaWonen zal jaarlijks aan de gemeente melden welke concrete plannen worden aangepakt.

Vanuit de rijksoverheid wordt de regelgeving voor de energiezuinigheid van nieuwbouwwoningen aangescherpt. Stapsgewijs wordt de EPC verlaagd van 0,8 nu tot 0,0 in 2020. Om hierop voorbereid te zijn, voert QuaWonen telkens één pilot uit per EPC-niveau. In de periode dat de EPC 0,8 is, wordt één pilot gestart met als doel een EPC van 0,6. Na de wettelijke verlaging tot 0,6 start QuaWonen één project met als doel een EPC van 0,4 enzovoort. Inmiddels zijn hiervoor projecten aangewezen.

QuaWonen gaat bewoners actief stimuleren tot energiezuinig gedrag en is hier in 2010 mee gestart door de introductie van een eigen energieloket. Via www.energie-loket.nl geeft QuaWonen huurders suggesties over energiebesparing. De tips zijn toegesneden op de specifieke woning. Bewoners kunnen ze direct zelf toepassen. De komende 10 jaar wil QuaWonen dat 25% van haar huurders deelneemt aan Mijn energie-loket.

De gemeente heeft zich verplicht tot de afspraken zoals die geformuleerd zijn in de Duurzaamheidsvisie 2009-2012. Daarin geformuleerde beleidsvoornemens zijn overgenomen in de prestatieafspraken.

Opstellen praktische richtlijn voor woningbouw & Opstellen praktische richtlijn voor utiliteitsgebouwen

Naar aanleiding van onze ervaringen bij het project Symphonia is eind 2010 een korte praktische richtlijn opgesteld voor het scoren met GPR 4.0. Er moet nog gekeken worden of een praktische richtlijn voor woningbouw en utiliteitsgebouw nog steeds gewenst is. Projectontwikkelaars ontwikkelen zelf ook steeds meer kennis op dit gebied. Bovendien is de informatie uit zo'n praktische richtlijn nogal aan verandering onderhevig.

Opstellen energieviesies bij grotere woningbouwprojecten

In 2010 waren er geen grote projecten die in de fase zaten waar het opstellen van een energieviesie noodzakelijk was. Het budget dat gereserveerd was voor het opstellen van energieviesies is overgeheveld naar 2011

Opstellen energieviesies bij grotere utiliteitsprojecten (bijvoorbeeld Stormpolder)

Voor de nieuwbouw van de Admiraal de Ruyterschool hebben we een onafhankelijk energieadvies op laten stellen waarin de technologische en financiële mogelijkheden geschetst zijn die nodig zijn om een duurzame nieuwe school te bouwen. Wij hebben een financieringsaanbod gedaan om de duurzaamheidsmaatregelen die uit het advies naar voren kwamen uit te laten voeren. Helaas kan het schoolbestuur vanuit financieel oogpunt verder niets doen met het advies en het aanbod.

Onderzoek haalbaarheid gemeentelijke subsidieregeling voor na-isolatie

In 2011 wordt gekeken of een subsidieregeling voor na-isolatie haalbaar is.

Energieprestatie-eisen handhaven bij nieuwbouw (SLoK/Klimaatagenda)

Deze activiteit valt onder het Stadsregionale project 'Energieprestatie-eisen optimaal toetsen nieuwbouw'. Door de energie-eisen bij nieuwbouwwoningen beter te toetsen, valt nog veel energie te besparen. Dit project gaat voorjaar 2011 van start. Wij zijn echter al eerder gestart met het stellen van energieprestatie-eisen (EPC) bij nieuwbouw projecten. In de stedenbouwkundige randvoorwaarden nemen wij de eis op van een 25% scherpere EPC. Voorbeelden hiervan zijn Symfonia (EPC 0,4 / GPR 8) en het Gezondheidscentrum.

Energieprestatie als criterium bij gronduitgifte nieuwe bedrijven (SLoK/Klimaatagenda)

Dit is een Stadsregionaal project waaraan we deelnemen. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijfspanden moet goed nagedacht worden over de toekomstige energieprestatie. Voorjaar 2011 zal dit project van start gaan.

11. Gemeentelijke organisatie

Hoewel we als gemeente geen algemeen beleid ontwikkeld hebben wat betreft duurzame gemeentelijke organisatie is het wel een onderwerp dat meegenomen wordt in de keuzes die we maken. We willen namelijk een voorbeeldrol op ons nemen. Om dat te bereiken zijn de volgende activiteiten geformuleerd in de Duurzaamheidsvisie

Gemeentelijke organisatie (6.11.4)

1. Bewaken energieverbruik gemeentelijke gebouwen en voorzieningen
2. Uitvoeren energiebesparende maatregelen en energielabeling voor gemeentelijke gebouwen inclusief scholen
3. Formuleren en implementeren van integraal duurzaam inkoopbeleid. Variërend van inkoop van duurzame kantoorbenodigdheden en kantineartikelen tot en met inkoop van diensten en aanbestedingstrajecten.
4. Optimaliseren openbare verlichting (SLoK / Klimaatagenda)
5. Aansluiten bij activiteiten van stadsregio op gebied van bio-energie en warmte/koude netten (SLoK / Klimaatagenda)
6. Schone voertuigen (Klimaatagenda)

Bewaken energieverbruik gemeentelijke gebouwen en voorzieningen

Het zwembad is gekozen om als pilotproject in te brengen in het stadsregionale project dat energieverspilling in gemeentelijke gebouwen wil aanpakken. Binnen dit project wordt veel kennis gedeeld met andere gemeenten en wordt momenteel gekeken naar een goed systeem van energiebeheer/monitoring. In 2011 zal een keuze gemaakt worden voor een systeem en zullen slimme meters geplaatst worden in een deel van onze gemeentelijke gebouwen. Daarmee kan het energieverbruik bewaakt worden.

Daarnaast is in 2010 gestart met het krijgen van inzicht in energieverbruik van onze rioolgemalen. Alle pompgemalen zijn uitgerust met een systeem waarmee men op afstand kan zien wanneer een pomp draait of niet. Door middel van een hoofdpomp kan ingeregeld worden dat de rioolgemalen alleen draaien indien noodzakelijk. Op deze manier wordt het energieverbruik verminderd.

Uitvoeren energiebesparende maatregelen en energielabeling voor gemeentelijke gebouwen inclusief scholen

In het afgelopen jaar heeft de gemeente gebruik gemaakt van de regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs. Door gebruik te maken van cofinanciering zijn voor 8 schoolgebouwen Energie- en binnenklimaatadviezen opgesteld. Teven zijn in 8 schoolgebouwen CO-2 indicatoren aangebracht en in 4 schoolgebouwen, totaal 31 lokalen, mechanische lucht toe- en afvoersystemen met warmteterugwinning geplaatst. Daarnaast zijn eind 2010 bijna alle basisscholen voorzien van een energielabel. Aangezien de Admiraal de Ruyterschool bezig is met nieuwbouwplannen is voor deze school geen energielabel meer opgesteld. De gemeentelijke gebouwen zijn nog niet allemaal voorzien van een energielabel. In 2011 gaan we hier mee verder.

Formuleren en implementeren van integraal duurzaam inkoopbeleid. Variërend van inkoop van duurzame kantoorbenodigdheden en kantineartikelen tot en met inkoop van diensten en aanbestedingstrajecten.

In 2011 is gestart met het onderzoek 'inkoop' en het opstellen van een 'Kadernota professioneel en duurzaam inkopen'. Hoewel er dan pas beleid opgesteld wordt is duurzaamheid nu al het uitgangspunt bij zowel kleine als grote keuzes die we maken. Bijvoorbeeld bij de vervanging van de sanitaire voorzieningen is duurzaamheid een aandachtspunt geweest wat onder andere te zien is de keuze voor kranen met bewegingssensor. Voor de aankoop van kantoorbenodigdheden zijn we aangesloten bij duurzaam inkopen door Rotterdam. Verder levert Greenchoice per januari 2010 groene stroom en groen gas aan de gemeentelijke objecten.

Optimaliseren openbare verlichting (SLoK/Klimaatagenda)

Wij zijn trekker van het stadsregionale project 'Verduurzaming Openbare Verlichting'. Er is een algemene beslispuntennotitie ontwikkeld die de deelnemende regiogemeenten moeten vertalen naar gemeentelijk beleid. Hoewel de werkzaamheden zoals beschreven in het projectplan hebben plaatsgevonden lijkt het er op dat de geformuleerde doelstelling door de meeste gemeenten niet gehaald wordt. In de eerste helft van 2011 wordt het projectplan aangepast.

Begin 2010 is ons beleidsplan openbare verlichting vastgesteld. Bij herstratigings- en nieuwbouwprojecten en bij natuurlijke vervangingsmomenten heeft CO2 reductie alle aandacht. Dat is bijvoorbeeld terug te zien in de keuze voor LED-verlichting op de Industrieweg. Voor 2010 is 3,54 % energie bespaard door zuinigere lampen en armaturen. Gezien de keuze voor het Politiekeurmerk Veilig Wonen staat het halen van de besparing onder druk.

Aansluiten bij activiteiten van stadsregio op gebied van bio-energie en warmte/koude netten (SLoK/Klimaatagenda)

De stadsregionale projecten 'initiatieven voor bio-energie ondersteunen' en 'warmte-koude netten' gaan pas begin 2011 van start. Als gemeente vinden we het belangrijk om naast energiebesparing de energie die nodig is duurzaam op te wekken, daarom zijn we zelf al in 2009 met dit onderwerp aan de slag gegaan. Het snoei- en rooihout uit de gemeente wordt voortaan omgezet in groene stroom zodat afval een tweede leven krijgt. De gemeente heeft hiervoor begin 2010 een overeenkomst getekend met Biomassa Stroomlijn, een onderdeel van de Van Gansewinkel Groep. Door het snoei- en rooihout voortaan te verwerken tot biomassa wordt duurzame energie opgewekt.

Schone voertuigen (Klimaatagenda)

Samen met de stadsregio geven wij uitvoering aan het project 'Schone voertuigen in de regiogemeenten'. Het doel is om het eigen wagenpark te verschoneren en de milieueisen bij aanbestedingen aan te scherpen. In het voorjaar 2010 is één van onze auto's vervangen door een elektrische auto. Het gaat om een kleine pick-up truck voor de handveegdienst. Elektrische auto's hebben een aantal grote voordelen. Zo zijn deze auto's vrijwel geruisloos en hebben ze geen uitstoot van schadelijke stoffen.

12. Bedrijven

Wij continueren ons beleid voor verdere beheersing van milieubelasting door bedrijven. Dit doen we door optimale inzet van instrumenten uit de Wet Milieubeheer. De DCMR voert dit voor ons uit. De volgende activiteiten zijn geformuleerd in de Duurzaamheidsvisie:

Bedrijven (6.12.4)

1. Jaarlijks opstellen werkplan met DCMR waarin beleidsprioriteiten worden vastgelegd
2. Opstellen milieuadvies op bouwplanniveau
3. Intensiveren reductie overige broeikasgassen
4. Opleggen rendabele maatregelen bedrijven (SLoK/Klimaatagenda)
5. Stimuleren energiebesparing bij bedrijven (Klimaatagenda)

Jaarlijks opstellen werkplan met DCMR waarin beleidsprioriteiten worden vastgelegd

De DCMR heeft in 2010 weer uitvoering gegeven aan toezicht en handhaving van de milieuregelgeving conform de in het werkplan vastgelegde afspraken. Daarnaast maken wij op projectniveau op ofertebasis gebruik van de diensten van de DCMR. Deze afspraken maken vaak onderdeel uit van het krediet dat uw gemeenteraad jaarlijks in het kader van de bouwgrondexploitatie beschikbaar stelt. We hebben maandelijks voortgangsrapportages ontvangen en deze regelmatig met ons contactpersoon van de DCMR besproken. Beleidsprioriteiten die uit de duurzaamheidsvisie naar voren kwamen zijn bij de verschillende thema's in deze voortgangsrapportage aan de orde geweest en kwamen grotendeels overeen met de milieudoelen die vastgesteld zijn in het Milieu Activiteiten Programma (MAP).

Opstellen milieuadvies op bouwplanniveau

Eerder was afgesproken dat milieuadvies op bouwplanniveau door de DCMR uitgevoerd zou worden. Aangezien het hier om extra werkzaamheden gaat is deze post vanwege bezuinigingen uit het werkplan gehaald.

Intensiveren reductie overige broeikasgassen

Om de reductie van overige broeikasgassen (HFK's en CH₄) te intensiveren voert DCMR de wettelijke verplichtingen op het gebied van vergunningverlening en handhaving structureel uit bij supermarkten, koel- en vrieshuizen en gasmotoren/WKK-installaties.

Opleggen rendabele maatregelen bedrijven (SLoK/Klimaatagenda)

Volgens de Wet Milieubeheer zijn bedrijven verplicht energiebesparende maatregelen te treffen die binnen 5 jaar zijn terugverdiend. Dit project richt zich vooral op de groot- en middenverbruikers. De DCMR heeft hiervoor de milieudoelenaanpak ontwikkeld. In totaal zijn er 65 bedrijven en instellingen geselecteerd waarvan in de periode tot en met 2012 de energiehuishouding wordt getoetst. Tot nu toe zijn er 12 bedrijven/instellingen bezocht.

De belangrijkste projecten zijn:

Voorgezet onderwijs en zorginstellingen

Deze instellingen zijn in 2008 en 2009 al bezocht. Instellingen uit het project die niet gereageerd hebben op het verzoek om een plan van aanpak voor energiebesparende maatregelen te regelen worden met een handhavingstraject geconfronteerd. Ook zullen de eerste hercontroles op de besparingsmaatregelen plaatsvinden.

Gemeentelijke instellingen

In 2010 zijn er drie gemeentelijke instellingen in Krimpen aan den IJssel bezocht namelijk: het gemeentehuis aan het Raadhuisplein, Zwembad De Lansingh en de Brandweer. Voor alle drie de locaties is een plan van aanpak ingediend bij de DCMR.

Supermarkten

In augustus heeft onze gemeente zich aangesloten bij het landelijk convenant 'Energiebesparing bij Supermarkten'. Voor Krimpen vallen de vestigingen van de Jumbo en de C1000 onder het convenant. Als alle supermarkten uit de Stadsregio de maatregelen uit het convenant treffen, is de jaarlijkse besparing gelijk aan circa 25 miljoen kilo CO₂ ofwel het jaarlijkse energieverbruik van 6500 huishoudens. De belangrijkste maatregel is het afdekken van koel- en vriesmeubelen. Wij hechten groot be-

lang aan deze maatregelen voor supermarkten en hopen dat ook de franchisers en niet deelnemende supermarkten in Krimpen aan den IJssel zich conformeren aan het convenant. DCMR zal in 2011 de niet deelnemende supermarkten bezoeken.

Stimuleren energiebesparing bij bedrijven (Klimaatagenda)

Zonder samenwerking met onze bedrijven is de noodzakelijke verduurzaming niet haalbaar. We stimuleren bedrijven dan ook om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen om met energiebesparing aan de slag te gaan. Dit gebeurt op verschillende manieren

Organiseren van de Cursus Duurzaam Ondernemen

In samenwerking met de Ondernemerskring Krimpen aan den IJssel en Parkmanagement hebben we Stichting Stimular gevraagd de cursus Duurzaam Ondernemen te geven. Wij hebben het grootste deel van de kosten van de cursus betaald (€ 15.000). De deelnemers hebben zelf nog € 200 bijgedragen. In september 2010 zijn 14 ondernemers, waaronder een deelnemer van de gemeente, gestart met deze cursus. Er was ruimte voor het delen van ervaringen met duurzaam ondernemen. Ook was er ruimte voor het opdoen van praktische kennis, inspirerende ideeën en het werken met 'tools' om de milieukosten binnen een bedrijf te verlagen. De deelnemers hebben in totaal 125 duurzaamheidsacties geformuleerd. Bij voldoende interesse zal er in 2011 een nieuwe cursus starten.

Aanbieden van de Milieubarometer en de Kansen bij Verkassen scan

De stadsregio Rotterdam heeft bij de stichting Stimular de Milieubarometer en de Kansen bij Verkassen scan ingekocht. Daardoor kunnen wij deze instrumenten gratis aanbieden aan onze bedrijven. Hiermee kunnen bedrijven snel inzicht krijgen in hun milieubelasting en hun milieukosten. De scores kunnen vergeleken worden met andere bedrijven uit dezelfde branche. Ook worden er tips gegeven om energie en kosten te besparen.

Organiseren van regionale en lokale bijeenkomsten

Najaar 2010 zijn er vier regionale inspiratie bijeenkomsten georganiseerd over energiebesparing en CO2 reductie waar Krimpense ondernemers voor zijn uitgenodigd. Tijdens de bijeenkomsten was er aandacht voor nieuwe inzichten om te werken aan innovaties en besparen op energie.

Informatie verschaffen

Op de site van het energieloket is er een speciaal gedeelte ingericht voor bedrijven. Hier kunnen bedrijven informatie krijgen over energiebesparing, subsidiemogelijkheden, etc. Ook zijn er een aantal folders gemaakt waarin enkele bedrijven uit de stadsregio laten zien hoe zij duurzaamheid vormgeven. Deze folders zijn onder andere op business op het water uitgedeeld.

13. Communicatie

Deze voortgangsrapportage heeft laten zien dat er op het gebied van duurzaamheid een hoop activiteiten zijn opgepakt. De communicatie over milieuonderwerpen zou volgens de Duurzaamheidsvisie echter verbeterd kunnen worden. Hiervoor zijn de volgende activiteiten geformuleerd.

Communicatie (6.13.4)

1. Opstellen en uitvoeren (jaarlijks) communicatieprogramma met daarin gerichte aandacht voor resultaten gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. Programma afstemmen op prioriteiten en beleving van burgers en bedrijven. Resultaten communicatieactiviteiten jaarlijks monitoren;
2. Tips voor duurzaamheid op gemeentepagina zetten
3. Meedoen met (regionale) klimaat campagnes
4. Informatie verstrekken, cq informatie toegankelijk maken van subsidieregelingen van rijk/provincies voor bedrijven/burgers
5. Milieuplatform verbreden en samenwerking opnieuw invullen
6. Opstellen plan van aanpak ten behoeve van de stimulering gebruik biologische/ duurzame levensmiddelen

Opstellen en uitvoeren (jaarlijks) communicatieprogramma

Er is geen officieel communicatieprogramma opgesteld. Wel hebben wij bij de promotie van de verschillende activiteiten veel aandacht aan communicatie gegeven.

Tips voor duurzaamheid op gemeentepagina zetten

Helaas is het niet gelukt om in 2010 op de nieuwe website het thema duurzaamheid goed uit te werken. Dit zal alsnog in 2011 gerealiseerd worden. We moeten goed kijken hoe we onze eigen site kunnen afstemmen op www.energieloket.nl.

Meedoen met (regionale) klimaat campagnes

In de tweede helft van 2010 is er een regiobrede communicatiecampagne voor energiebesparing voor bewoners gestart. Het energieloket is gepromoot in een spotje op TV Rijnmond en op de energieavond die begin 2011 in onze gemeente georganiseerd is. Er is ook een filmpje gemaakt over de stadsregionale Klimaatagenda en de site van de Klimaatagenda is geactualiseerd. Daarnaast is er in oktober 2010 een Klimaatconferentie georganiseerd voor de nieuwe wethouders van de regiogemeenten.

Tot slot hebben wij dit jaar ook weer meegedaan met de 'nacht van de nacht'. Op deze manier toont de gemeente betrokkenheid om bewust om te gaan met het verlichten van de buitenruimte.

Informatie subsidieregelingen

Op de site van ons stadregionale energieloket (www.energieloket.nl) staat up to date informatie over subsidiemogelijkheden. De link naar het energieloket zal op het nieuw te ontwikkelen duurzaamheids gedeelte van onze gemeentelijke website komen te staan.

Milieuplatform verbreden en samenwerking opnieuw invullen

Het is moeilijk om nieuwe partijen te vinden die deel willen nemen aan het Milieuplatform. De huidige leden van het Milieuplatform hebben vroeger veel moeite gedaan om het milieu op de agenda te krijgen. Tegenwoordig is duurzaamheid steeds meer een onderwerp geworden dat op veel terreinen al wordt meegenomen. Er zijn dan ook meerder momenten waarop het thema duurzaamheid aan de orde komt (te denken valt aan herstratingsplannen, inspraakavonden). Als een onderwerp niet elders aan de orde komt kunnen we incidenteel bijeenkomsten organiseren voor burgers zoals al gebeurt bij inloopbijeenkomsten in het beginstadium van bouwprojecten. Ook wordt er gekeken of er via de duurzaamheidswebsite mogelijkheden geboden kunnen worden om mee te denken. Hoewel we de leden van het Milieuplatform dankbaar zijn voor hun inbreng is besloten om te stoppen met het milieuplatform. In 2011 zal nog één slotbijeenkomst georganiseerd worden.

Opstellen plan van aanpak ten behoeve van de stimulering gebruik biologische/ duurzame levensmiddelen

De uitvoering van deze activiteit is niet gestart. Wel zien we dat de markt zelf dit onderwerp al oppakt, wat te zien is aan het assortiment biologisch/duurzame levensmiddelen bij diverse winkels en reclame-uitingen.

Overige communicatie

Bij de verschillende onderdelen in deze voortgangsrapportage is communicatie al aan de orde geweest zoals bij het energieloket en het stimuleren van bedrijven. In de vorige voortgangsrapportage was al aangekondigd dat wij in 2010 een Duurzaamheidskrant zouden uitgeven. Uiteindelijk hebben wij er voor gekozen om geen aparte duurzaamheidskrant uit te geven maar om in De Klinker een Duurzaamheidskatern op te nemen. Dit is eind 2010 gerealiseerd om goed aan te sluiten op de energieavond die in januari 2011 heeft plaatsgevonden. Ook plaatsen wij gemeentelijke informatie op ons regionaal energieloket.

Zoals bij het thema bedrijven vermeld is hebben we ook richting bedrijven en aantal communicatie campagnes gehad. Via Parkmanagement en de krant hebben we de Cursus Duurzaam Ondernemen en de regionale inspiratie bijeenkomsten over duurzaamheid gepromoot. Ook bieden we de milieubarometer aan in onze contacten die wij en Parkmanagement met bedrijven hebben.

De 'Kansen bij Verkassen scan' wordt bij contacten over vergunningen gepromoot. Via het bedrijven-gedeelte op ons regionale energieloket wordt informatie verschaft. Tot slot communiceert DCMR namens ons richting bedrijven in het kader van het milieudoel energie en het project opleggen rendabele maatregelen bedrijven.

14. Financiën

De stand van de budgetten en verplichtingen op het gebied van duurzaamheid is als volgt.

Budgetten nieuw beleid	2010	2011	2012
Uitvoering Duurzaamheidsvisie	40.000	40.000	50.000
SLoK uitkering	25.769	14.626	
SLoK bijdrage Stadsregio project Openbare Verlichting		8.000	
Energievisie		25.000	
Impuls + spaarlampenactie		25.000	
Totaal	65.769	112.626	

Budgetten algemene dienst	2010	2011	2012
Werkplan DCMR	367.253	338.458	341.843
Onderhoud kapitaalgoederen	PM	PM	PM

Activiteiten	2010
SLoK bijdrage voor Stadsregionale projecten (1/6 deel)	11.608
Energieadvies Admiraal de Ruyterschool	8.081
Bijeenkomst GPR op het RDM terrein	696
Communicatie Klinker / energiekatern	308
Lidmaatschap Klimaatverbond	225
Energie label basisscholen	5.800
Onderzoek P&R	11.562
Totaal	38.280

Bijlage 1 Overzicht SLoK activiteiten

Activiteit

1. Aanstellen gemeentelijke klimaatcoördinator
2. Verdelen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
3. Bewaken voortgang en rapporteren aan college van B&W
4. Bekendmaken behaalde resultaten
5. Leren werken met duurzaam bouwen-methodiek GPR-gebouw
6. Bewaken energieverbruik gemeentelijke gebouwen en voorzieningen
7. Uitvoeren aanpak energieverspilling voor gemeentelijke gebouwen en voorzieningen
8. Optimaliseren openbare verlichting
9. Invoeren duurzaam inkopen
10. Maken energie-prestatieafspraken met woningcorporatie
11. Uitwerken praktische richtlijn voor woningbouw
12. Opstellen energievisies bij grotere bouwprojecten
13. Onderzoeken haalbaarheid gemeentelijke subsidieregeling voor na-isolatie
14. Energieloket Rijnmond
15. Energieprestatie-eisen handhaven bij nieuwbouw
16. Opstellen energievisies bij grotere utiliteitsprojecten
17. Energieprestatie als criterium bij gronduitgifte nieuwe bedrijven
18. Uitwerken van praktische richtlijn voor utiliteitsbouw
19. Opleggen rendabele maatregelen bedrijven
20. Opstellen milieuadvies op bouwplanniveau
21. Intensiveren reductie overige broeikasgassen
22. Stimuleren langzaam verkeer en openbaar vervoer
23. Regeling voor woon-werkverkeer van gemeenteambtenaren bezien
24. Aanbieden cursus 'Het nieuwe rijden' voor gemeenteambtenaren
25. Grootschalige duurzame energie-opties

Bijlage 2 Overzicht projecten Regionale Klimaatagenda

Samenwerkingsproject	Deelname Krimpen
1. Energie in prestatie-afspraken	Ja
2. Energieloket stadsregio Rotterdam	Ja
3. Energieprestatie-eisen optimaal toetsen nieuwbouw	Ja
4. Energieprestatie-eisen aanscherpen nieuwbouw	Ja
5. Opleggen rendabele maatregelen bedrijven	Ja
6. Stimuleren maatregelen bedrijven	Ja
7. Energieprestatie als criterium gronduitgifte nieuwe bedrijven	Nee
8. Creëren ruimte voor windmolens	Ja
9. Aanpak energieverspilling gemeentelijke gebouwen	Ja
10. Verduurzaming openbare verlichting	Ja
11. Warmte- en koudenetten	Ja
12. Monitoring	Ja
13. Communicatie	Ja
14. Convenant Schone Voertuigen	Ja

Er zijn in totaal 14 samenwerkingsprojecten benoemd. Project 'Ondersteunen herstructurering glas-tuinbouw' en het project 'Initiatieven voor bio-energie' zijn opgenomen in het project 'Warmte- koude-netten'. Het project 'Convenant Schone Voertuigen' is een nieuw project en was ten tijde van de SLoK-aanvragen nog niet in zicht.

Ieder project wordt door één van de regiogemeenten 'getrokken'. Krimpen aan den IJssel is trekker van het project 'Verduurzaming openbare verlichting'. Alle regiogemeenten hebben ten behoeve van deze samenwerkingsprojecten een beroep gedaan op de SLoK-regeling. Afgesproken is dat iedere gemeente één zesde deel van de toegekende SLoK-uitkering bijdraagt aan de uitvoering van de gezamenlijke projecten. Voor Krimpen is dat een bedrag van € 11.608,-. De Stadsregio benut het totaal ontvangen bedrag vervolgens weer om de uren van de gemeentelijke projecttrekkers te financieren. Zo krijgt onze gemeente € 8.000,- vergoed voor het project 'Verduurzaming openbare verlichting'.